

GLASOVA Panorama

KRANJ, 13. OKTOBRA 1962 — LETO II. — STEVILKA 40

Hoteli se praznijo

S turizmom je pri nas kot z ribištvom. V mesečini rabič ne ulovi veliko plena. Enako je s tujimi turisti. Ko zmajanka sonca, se kača vozil proti morju pretega. Najbrž še nimamo vsega potrebnega, kar bi turiste pritegnilo, ko sonce več ne peče tako močno kot v poletni vročini.

Veliko ljudi si je zapomnilo v hotelih, da se bodo gostje prihodnje poletje zopet vrnili. Ali je to za naš turizem dovolj?

Znakov, da se je turizem v teh dneh ustavil, je veliko. Hoteli se praznijo. Avtomobilov s tujimi oznakami je na naših cestah vedno manj, pa tudi v njih sedi vedno manj potnikov, ki potujejo na dopust v naše kraje. Zdaj so po hotelih najbolj pogosti gostje trgovski potniki in poslovni ljudje.

Na Bledu ne vodijo več evidenčne o številu gostov, ki preživljajo te jesenske dneve ob

jezeru. V prihodnjih dneh bodo zaprli večino hotelov in jih po večmesečni gneči prečistili.

Veliko ljudi si je zapomnilo

v hotelih, da se bodo gostje

prihodnje poletje zopet vrnili.

Ali je to za naš turizem do-

volj?

Vmešavanje v Jemenske notranje zadeve iz dveh sosednjih dežel Saudske Arabije in Adena, kjer vlade podpirajo ostanke jemenske kraljeve oblasti, se je končalo z oboroženim spopadom. Na severu so saudske čete skupaj z enotami jordanske

vojske začele prodirati v notranjost dežele. Čete, ki so se že več dni zbirale vzdolž Jemensko-saudske meje so prestopile mejno črto oborozene z minometnimi, oklopnimi vozili in topništvom.

Jemenske čete so se postavile v bran in z letali napadale napadavce. Boji se nadaljujejo, vlada v glavnem mestu Sani pa je izdala ukrepe za obrambo dežele. Tudi v Kairu so sporocili, da je vlada ZAR pripravljena z zgodilo v Jemenu, ni smrt nja ura.

- Gobarski raj na Pokljuki v izdihljajih
- GOBE IN GOBARJI
- Mušnice sicer so, pa kaj ko jih ni za kaj rabiti Marsikaj je treba požreti v življenju pravijo, toda mušnice...
- Reportažo o nabiranju gob berite na tretji strani
- Vtisi s festivala zabavne glasbe Opatija 1962
- TRESLA SE JE GORA...
- Še nikoli med gnilimi jabolki nisem zbiral najbolj gnilega. Letošnja Opatija je bila klavrna in draga. Nadjražja, kar jih poznamo. In kupčja? »En poljub«. Zelo drag »poljub«.
- Zapisek o letošnjem opatijskem festivalu zabavne glasbe berite na peti strani.

Vojna brez vojne napovedi

Nevaren zaplet ob Rdečem morju - Saudska vojska vdrla v Jemen

vsemi razpoložljivimi sredstvi pomagati Jemuenu.

Kairski list »Al gumhuriya« piše, da se nazadnjaške sile in ostanki preživele kraljeve oblasti v Jemenu trudijo, da bi obudili od smrtnih truplo pokojnega imama Al Badra. To, kar se je

kralja, piše list, »ampak ozivljanje celega naroda.«

V Sani so tudi sporocili, da je na severu nekaj plemen dalo zaščito princu Al Hasanu, ki se je proglašal za jemenskega prestolonaslednika. Vendar poudarjajo, da je vsem napadavcem in njihovim zaščitnikom odbila zad

Srečanja z ljudmi

Triččani dobro poznajo Vinka Zadražnika. Nekateri med njimi so mu še pred leti nagajali, če da je »revac« in nesposoben, da bi upal z avtomobilom skozi Zagreb. Toda volja in pridnost sta zmagala — Vinko je sedaj že eno leto šofer podjetja Interevropa iz Kopra. V torek se je vrnil z dolge poti iz Kölna. Ko se je za dan zadržal pri svojih v Tržiču, smo ga naprosili za kratke razgovor.

● Kje ste doslej že potovali?

— Nič ne bom pretiraval, če povem, da sem s svojim potnim listom in 25-tonskim OMOM — »šleparjem« — prepotoval že vso Evropo.

● Kako je urejen promet v drugih državah v primerjavi s prometom pri nas?

»Mornar« za volanom

— Lahko rečem, da v splošnem ni nikakršnih bližstvenih razlik.

● Katera vožnja je bila v tem letu doslej najdaljša?

— Čeprav sem bil močno utrujen in imel težko nalog, vendar ne bom nikoli pozabil, da sem letos med 11. in 29. junijem prevozil 9627 km, in sicer na relaciji: Reka — Amsterdam — Antwerpen — Chatarot — Sofia — Reka.

● Kdaj ste se na cesti znašli v največji zadregi?

— Težko bi izbral v tem smislu enega izmed številnih dogodkov. Precej jih je že bilo, vendar pa mi je bilo najteže takrat, ko sem bil v Holandiji in nisem mogel za očetovim pogrebom.

● In najlepši trenutek?

— Vsekakor sem vedno najsrcenejši takrat, ko pride domov k svoji ženi in otrokom. Če po pravici povem, se počutim kot mornar, ki je vedno na morju. Razlika je le v tem, da sem postal jaz večni popotnik na kopnem — »mornar« za volanom.

BOGDAN FAJON

Na tisoče ljudi je čakalo v pristanišču v Antwerpenu švicarsko tovorno ladjo »Calerina«, katere posadka je rešila iz morja 44 preživelih v letalski nesreči. 800 km od Irske obale se je v strašnem neurju ponosil spustilo potniško letalo »Super Constellation« na morje, kjer so nekatere preživele potnike polovili švicarski mornarji. Ta mlada žena iz Puerto Ricia je zgubila zavest, ko je pod nogami zopet začutila zemljo. V težki noči na Atlantiku je izgubila vsako upanje na rešitev.

Kubanski bacil

Američani bi „bradate Kubance“ utopili v žlici vode - Senator Everett Dirksen pripravlja pogrebeni govor - Fidel Castro je zmožen, da pet ur govori krez beležke

Tri leta se z govorniškega odra v veliki dvorani Združenih narodov vodi »hladna vojna« med ZDA in Kubo. Ta dvogovor, ki ga letos posluša že 109 držav, je sestavljen iz napadov groženj, dokončovanj, jeze, vpitja, obrekovanja, zasramovanja in norčevanja. Američani so na trenutke tako jezni, da bi »bradate Kubance« utopili v žlici vode, če bi jih mogli. »Bradati Kubanci pa nedosedne Američane zavračajo z dejstvi, kjer jih le morejo.

Ameriško-kubanska nasprotja so starejša od škem jeziku. Točke obtožnjevanja kubanskega primera v stekleni palači. - Ta nasprotja so vsem ljudem več ali manj znana, vsako leto pa se neprestono veča jez med obema državama. Zdaj že tretje leto teče pravda med Američani in Kubanci v stekleni palači, ki je Američani ne pretrgajo, čeprav bi s svojim položajem v svetovni organizaciji to zmogli.

OBTOŽNICA FIDEL CASTRA

Leta 1963 je do takrat malo znani Fidel Castro prišel v New York, da bi v palači svetovne organizacije na East Riveru sam prečital obtožnico zoper ZDA. Skupina nerazsodnih Američanov in nekaj kubanskih beguncov, ga je pred newyorskimi hoteli čakala z gnilimi jajci. Fidel Castro je vedel, kaj mora storiti. Preselel se je v newyorsko črnsko četrtni Harlem, kjer je imel v nekem hotelu popoln mir. Ameriška policija ni imela več preglavice z vzdrževanjem reda. Znan je, da je Fidel Castro med kubanskimi črnimi priljubljen kot božanstvo.

Odi tega leta se pravda med Američani in Kubanci

Mlad Kubanka pri sekjanju sladkornega trsa

Sodobeni državnik ne smeti samo diplomat in politik, temveč brat, tudi trgovski potnik in včasih tudi klovni.

Harold Macmillan, britanski premier

Nesmiselno je brat, tudi govoriti ponemčnim in nemškim.

Bertrand Russell, angleški filozof

Znan modrost, ki pravijo, pride z leti, ne služi nčemu.

Marlene Dietrich, ameriška filmska igralka

bi se »kubanski bacil« brez težave lahko razširil tudi na Latinsko Ameriko. V tem naravnem paničnem strahu so do sedaj poskušali z obsebo nove vlade, podporo vojaškim enotam stare kubanske vojske in končali z načrtom o popolni gospodarski izolaciji. Vsa ta dejanja za Američane niso imela doči koristnih posledic. Zaradi nesmiselnih načrtov o obrambi Monroeve doktrine so se Američani začeli tudi med seboj preprati. Latinskoameriške države pa že po navadi poslušajo vse ameriške ukrepe proti Kubi s polovičnimi ušesi. V Washingtonu pa so se začeli občevati, kdo je kriv za polem ameriške politike nasproti Kubi. Američani se pri tem, kaj je kdo zagrešil, ne odrekajo najbolj nevarnih sredstev. Edini so si samo v presoji, da je v Kubi bitka izgubljena. Republikanski senator Everett Dirksen je pred kratkim napadel Kennedyja, da je ameriški predsednik kriv za polem vojaškega vdora na Kubo spomladji 1961, ker je odgovredal pomoč vojski z zraka in Kubance javno opozoril, da ne bo podprt nobene vstaje.

ZATEGNJENI PASOVI

Kuba ni bila kos razvoju na »samorasniških« novih. Povezala se je z državami na Vzhodu, ki so ji poslale ponudbe. Za to preusmeritev pa je plačala težek davek. Posledice ameriškega pritiska niso ostale brez vpliva. Živiljenjske razmere na Kubi so se poslabšale. V prvi polovici leta so zapazili, da je v kubanskih trgovinah vedno manj blaga. V mesecu marcu so uvedli živilske karte za nekatera živila. Pomanjkanje zdravil je občutno. Z rusko pomočjo so začeli graditi ribiško ladjevje, da bi obsegali kubanski obali na levili dovolj rib, vendar so pričakanje ostala neurasičena. Tudi kmetijska proizvodnja je začela nazadovati. Zadržuje se spremembi v kmetijski proizvodnji, toda rezultati kljub temu niso najboljši.

Po Havani krožijo glasovi, da predsednik vlade Fidel Castro dela 14 ur na dan, da bi rešil probleme, ki so nastali v državi. Njegov delavnik se začne okoli polnega neke nove družbe, je bil za drugi dan do zore. Castro osebno nadzira vse takrat jih sprememba strah, da odloke svojih ministrov.

Eden izmed burnih razgovorov kubanskega predsednika Fidela Castro s tujimi novinarji. Fidel Castro je odličen govornik. Čeprav govorji metodramatično, je jasen in privlačen. Barva njegovega glasu je v španščini prej otočka kot vesela

Castrova fizična sposobnost je, da na koncu pet ur neprestano govori brez kakršnihkoli beležke. Njegovi govorji imajo naravnost hipnotizirajočo. - Castro je občutno. Znaten je, da štiri ure brez odmorja vodi razgovor z novinarji, zmožen je, da dvajset ur neprestano hodi po državnih posetilih in zmožen

ZDRAVKO TOMAZEL

GLOBUS

• BREZ SKRBI ZARADI NASLEDNIKA

Dopisnik »New York Times« je vprašal 86-letnega zahodnonemškega kanclerja Adenauerja, ali misli, če je že čas, da sebi dolobi naslednika, kot je to pred časom napisal britanski premier Churchill z Edenom. Adenauer je odgovoril: »Churchill je bil takrat star...«

• NI PRIVLAČEN

Vse ameriške televizijske postaje in celotna ameriška televizijska mreža je odlo-

nila, da bi prenašala več zaporenih oddaj iz živiljenja ameriškega predsednika Trumana. Odkonili so z obrazložitvijo: »Truman ni privlačen za ameriške gledavce.«

• NOŽ BREZ REXILA

Med konferenco državnikov britanske skupnosti narodov je novozelandski predsednik povedal britanskemu podpredsedniku Richardu Butlerju, da sta ga dva njegova kolega primerjala z najlepšo knjigo v knjižnjici, ki je se nerazrezzana. Butler se je hotel izvleči: »Kaj hocete, ko pa ni nož, ki bi mi bil kos...«

GOBE IN GOBARJI

»Gobarski raj« na Pokljuki v izdihljajih

Bilo je dan za tem, ko smo spremenili cene kruhu — pa smo se odpravili nabirat gobe. Goba

je cena nihala med 650 in 800 ob istem času in še velik — sel si bil lahko, če si dobili pravilni nabirat gobe. Goba

Kdor zna pa zna! Gobarja, ki smo ju srečali malo nad Jerekom, sta imela vsak po pol cekarja lepih in zdravih Jurčkov. Prostor, kjer smo se srečali, smo nekaj trenutkov prej dobro preiskali, a nismo nitičesar našli. Onadva pa sta prav tam izpullila nekaj prav lepih.

in kruh imata sicer zvezo samo gledane, včasih pa je ravno to odločilno, saj smo se mi odpravili na pot v veliki mri prav zaradi cen, ki jih imajo gobe letos, kaj temu da pravijo, da jih lahko pobereš za vsakim grmom. Malo pa smo šli seveda tudi zato, da bi lahko zapisali, kako jih ljudje nabirajo. Nobena skrivnost ni več, da vsako nedeljo obišče Pokljuko, ki je menda pravi »gobarski raj« tudi več kot dvesto avtomobilov s po štirimi gobariji in še več. Je že tako — ob cestah na trgu ti kar sama šine v glavo misel na to, da bi se zagnal v gozd in jih nabral kakšen cekar za zimske dni. V Kranju so bile na trgu takrat, ko jih je bilo največ, po 450 dinarjev kilogram (priznati moram zelo lepe gobe), v Ljubljani pa

medtem ko so bili najmanjši jurčki, kar po tisoč dinarjev in še več tudi.

KJE SO GOBE?

Bili smo širje. Eden še nikoli ni nabiral gob, drugi trije pa smo jih nabirali prvič na Pokljuki. Tako je bila naša prva skrb zvezdeti, kje rastejo.

»Kje pa bi lahko dobili kaj gob, prosim?«

»A, tukaj okrog jih ni nič! Morate višje gori, še naprej od Koprivnika, tam pa so, tam!«

Zakaj pa ne, smo si mislili, saj imamo avto! Ni težko prevoziti šest kilometrov serpentin do Koprivnika. Na Koprivniku smo spet sklenili povprašati. Stopili smo iz av-

tomobila in nagovorili žensko srednjih let. »Kar noter pojide,« mi pokaže v trgovino, »tukaj so tri dobre nabiralki, pa vam jih bodo prodale!«

● Očitno me ni dobro razumela, ker je nisem spraševal za prodajo. Ko so ženske v trgovini videle, da jih ne bom kupil, ni nobena vedela, kje bi jih lahko v bližini nabral. Dejal bi skoraj, da so popolnoma pozabile, kje so jih nabrali. Kot da bi spraševal zlatotoka, kje je njegova zlata jama.

● »Višje morate, višje, prav do Sport-hotel-a!«

● Prepričani, da ženske ne marajo izdati skrivnosti, smo se odpeljali prav na vrh. Spet smo naleteli na dva delavca, zdi se mi da gozdarja.

● Na standardno vprašanje kje rastejo gobe, sta odgovorila kot strela z jasnega: »Nižje morate, nižje, tukaj jih ni, je premraz!«

● Tako se je vlekla povest. Vsak nas je hotel kot za stavo odpoditi od kraja, kjer jih sam nabira. Ljudje v vseh na Pokljuki so menda malo jezni na odprave, ki hodijo iz Kranja in Ljubljane nad gobe, saj so jih prejšnja leta lahko za drag denar prodajali, zdaj pa jim jih »mestni« izpred nosa poberejo.

NABIRAMO GOBE

Zagnali smo se v gozd. Klavrn — da je bilo kaj. Takšen je bil tudi rezultat. Ko smo vsi štirje zložili svoje gobe skupaj, jih ni bilo več kot za dva kilograma. Se smo poskušali in napenjali oči — toda vse zmanj. Gobe smo še vedno lahko na prste prešteli.

Stal sem globoko v gozdu in brskal po igličevju in praprti. Naproti mi je prišla stará ženica. Z mesarskim cekarjem prek roke in s tremi jurčki v njem se je ustavila pred mano.

»Dober dan!« rečem.

»Dober dan!« reče.

»Je kaj gob?«

»Kje pa! Saj vas je toliko vsak dan, da menda vsako kar pri luknji pričakate!« Govorila je s suhim in slabotnim glasom, to zadnje pa je povedala odločno in skoraj otroško očitajoče.

Zabredel sem že precej globoko, tako da sem se že odločil za povratek nazaj, ko se je nenadom pojavit pred menoj možkar. Bil je precej za-

jeten in pod debelo smrekovo razprostrl časopisni papir, na njem pa svojo malico.

»Kako je kaj? Nabirate?« sem začel neumno, da bolj nisem mogel.

»Mmmmm.«

Včasih človek takoj začuti, da ga je v pogovoru polomil, posebno, kadar ga začne stujeem, ko pa hoče popraviti, ga takoj še bolj polomi in še bolj mu je nerodno. Videl sem, da možkarju ni do pogovora, pa sem kljub temu še enkrat podrezal vanj, čeprav bi že pri prvem vprašanju najraje vzrojil.

»Pa jih je kaj?«

»So, so, samo nikogar ni, da bi jih pobral!« Povedal je s tako silo, da so mu kar drobtine zletele iz polnih ust. Zamrmral sem nekaj, kar naj bi bilo — na svidenje in jurno odlomastil proti avtomobilu.

Se kratek pogled na jaso pod vzpetino, kjer sem nabiral. Kakih deset metrov pod mojimi nogami se je odigrala gozdnata idila. Fant z ovalnim obrazom brez posebnih znakov je kradoma prihajal k avtomobilu, pri katerem je že čakalo dekle, menda njegovo. V rokah je imel velik šop jesenskih rož, ki bi ga bila lahko sita vsaka bohinjska krava. Prestrašil je svoj ideal in mu porinil rože v roke. Za ganljivo sceno je prejel poljub. Nato so se on, ona in šop spravili v avto in odpeljali.

Vozilo čaka gospodarja ob poti v gozd

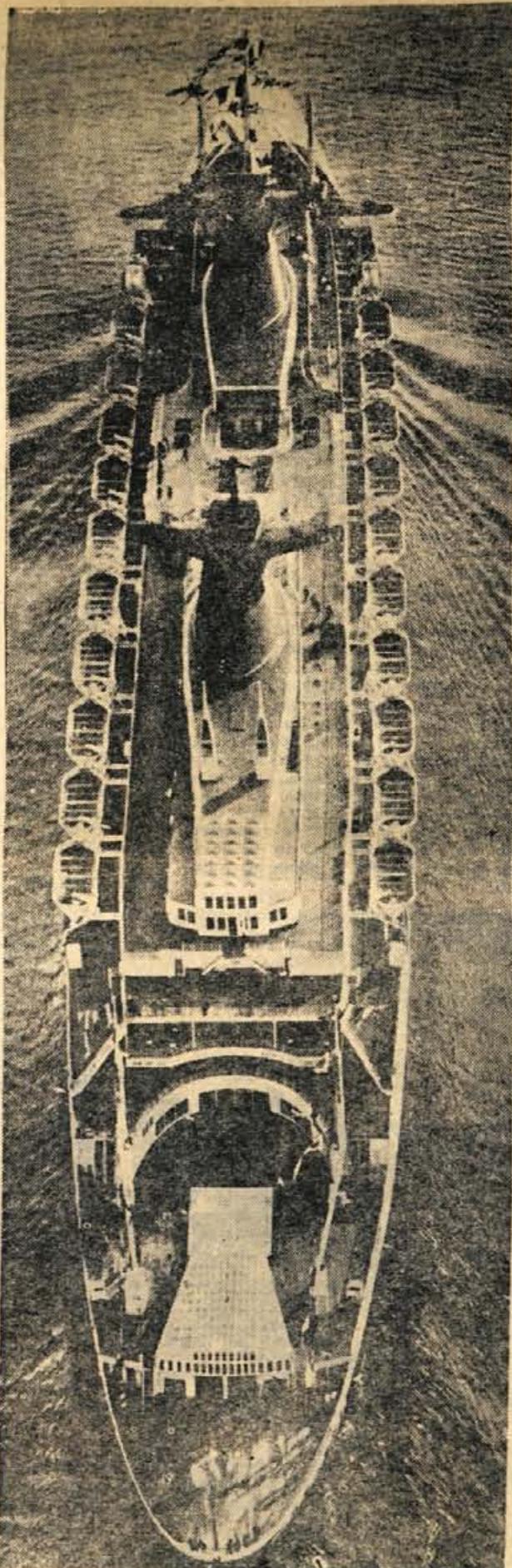
OBRAČUN

Mračilo se je že, ko smo se zbrali pri avtomobilu. Ugotovitve, ki smo jih lahko dali, so bile kaj klavrene. Ljudje so nesramni, ker nam nočjo povediti, kje rastejo gobe, prihodnjič bom moral najeti vodiča. Zamudili smo najugodnejši čas za nabiranje in za zadoščenje nam je lahko množica gobarjev, ki je odšla na Pokljuko v nedeljo in se prav tako vrnila s praznimi cekarji. Bili smo razočarani. Dva kilograma gob, to je bil rezultat kljub vsemu naprezanju. Če povem še to, da smo odšli ob sedmih zjutraj in se vrnili ob isti uri zvečer, potem boste razumeli, da so bile naše gobbe še precej dražje od tistih na trgu.

MITO TREFALT

Lakota je velika. Hoja po grapah in skalah Pokljuke poštne prefereje želodec, ki se nato še vztrajneje oglašajo. Gobe, ki sta jih gobarja našla, so tako kaj kmalu našle svoje mesto v loncu. Mož je prevzel kuhalnico. Gobe so težko vabbrane in nikomur jih ni zaupati.

Največja potniška ladja francoskega ladjevja je razkošna »France«. Vzdržuje progo med Evropo in Severno Ameriko. Nekateri so jo zaradi udobne vožnje in luksuznega videza krisili za »splavajoči Cannes«. Ta pomorski »orjake« je do sedaj najhitrejša pomorska zveza za vožnje čez Atlantik. Vožnja seveda ni pocenj, ker si ljudje, ki imajo kaj pod palcem lahko privoščijo vse, kar se dobi na kopnem.

Embalaža - merilo napredka

Zmogljivost industrije za izdelovanje embalaže nam ni v ponos - Najbolj velikodušni smo pri lesu - Paša za oči največ zaleže

Med najvažnejšimi merili industrijskega napredka države ima pomembno mesto način, kako proizvajavci ovijajo svoje izdelke, posebno še tiste, ki so namenjeni drobni potrošnji. Embalaža je delno drugotnega pomena, zato si jo je v polni meri mogoče privoščiti šele tedaj, ko je industrija potrošnih predmetov na ustrezeni višini. Ta ugotovitev seveda velja predvsem za tisto embalažo, katere glavni namen je, da napravi predmet prikupnejši, a sicer ni nujno potrebna. Drugače je seveda z velikimi zaboji in škatlami, v katere proizvajavci - zložijo svoje izdelke in jih tako pripravijo za prevoz.

Za našo državo, ki ima mlado industrijo, je torej razumljivo, da se z embalažo ne more ponašati. Količina ovitega blaga je v primerjavi s podatkov, ki sem jih pred količinami istega blaga v nekaterih razvitih industrijskih državah zares neznatna. Ven dar pa bi - ob malo večjem smislu za take stvari - prav lahko precej bolj pohitil z raznimi škatlami in škatlicami ter vrečicami vseh vrst.

MAČEK V VRECI...

...ali maček kar tako. Mačkov v vreči načelno ne kupujemo. Toda če bi bila ta vreča lepa, recimo iz lepo potiskanega papirja ali iz plastične mase, dvomim, da bi se nakupu mogli upreti. Je že tako, da nas lep ovoj kaj hitro prepriča, da se odločimo za nakup, čeprav ne vemo prav dobro, kakšne kvalitete je blago, ki se skriva v njem. Ce prav vem, se proizvajavci tega ne zavedajo dovolj in te vzporedne, a zelo učinkovite reklame ne izkorisčajo. Statistični podatki kažejo, da je na primer v Veliki Britaniji, Svedski in Zahodni Nemčiji v prodaji le 5 odstotkov nepakiranega blaga. Za našo državo ta odstotek ni ugotovljen, vendar velik ne more biti, če vemo, da se le 3 odstotkov naše industrije ukvarja z izdelovanjem embalaže, medtem pa v ZDA ta panoga zavzemata celo tretjino industrijske proizvodnje.

Tako je tudi vrednost embalaže na prebivavca pri nas zelo nizka. V ZDA znaša ta vrednost 62,8 dolarjev, v Zahodni Nemčiji 20,8, pri nas pa 2,76 dolarja.

BESEDA O RIBJI KONSERVI

Kadarkoli nanese pogovor na embalažo, se spomnim podatkov, ki sem jih pred sedmimi leti slišal v nekotovarni ribnih konserv (bez sedem let res vse prav pride). Vodič po tovarni nam je tedaj takole povedal: riba za konservo nas stanejo 50 para, olje 2 dinarja, škatla sama pa 32 dinarjev. In mi pojemo

ljivih podatkov je razvidno, da se pri tem nismo kdo ve kako potrudili.

Skoraj tretjina naše embalaže je izdelana iz surovine, ki jo po vsem svetu štedijo - iz lesa. V ZDA uporabljajo les le za 4 odstotke embalaže, evropsko povprečje pa je 8 odstotkov. Zato smo pa daleč za Amerikanci z uporabo plastičnih mas v ovojne namene. Predstavljajo le en odstotek naše embalaže, v Ameriki pa 9,14. Radodarni smo tudi z blagom, ki so ga v ZDA in v večini evropskih dežel že izpodrili cenejši materiali (pri nas 14 odstotkov, v ZDA 2,73, v Evropi 4 odstotke). Kolikšen bi bil lahko prihranek že samo pri nadomestitvi lesa povsod tam, kjer ni nujno potreben, nam bo razumljivo ob podatku, da letno uporabimo za zaboje 260 tisoč kubičnih metrov rezanega lesa.

SEST PREDNOSTI

Ce smo v začetku stavka ugotovili, da je industrijska embalaža potisnjena na drugo mesto, pa si moramo vsaj bežno ogledati prednosti dobrega embaliranja. Razen privlačnosti in videza solidnosti dobro ovitega izdelka moramo omeniti še nujnost pakiranja za samopostežne trgovine, večjo možnost zlaganja olajšan prenos in koriščenje kupljenega artikla in kot ekonomsko zelo pomembno - očuvanje pred poškodbami blaga. DOZ je posredoval podatke, da gre 10 odstotkov škode na naših izdelkih prav na račun pomanjkljive opreme blaga za prevoz, skladjenje in prodajo.

Zanimivosti

»VERTIPLAN«

Ameriška uprava za aeronavtiko je prikazala čudno letalo, ki ga imenujejo »vertiplan«. Ker ima vertiplan široka krila, ki lomijo zračno strugo za propelerjem, to letalo lahko vzleti ali pristane popolnoma vertikalno, lahko pa tudi lebdi v zraku.

TELESKOP NA BALONIH

Znano je, da je potrebno postavljati teleskope na čim večjo višino, da bi tako omogočili večji obseg in povečanje. Ameriški astronomi bodo v začetku prihodnjega leta poslali teleskop celo na višino 25 tisoč metrov, in to s pomočjo dveh balonov - dvojčkov. Pod okularjem teleskopa bo nameščena televizijska kamera, ki bo prenesla sliko vesolja na Zemljo.

TRESLA SE JE GOR...

Vtisi s festivala zabavne glasbe Opatija 62

Mnenja tistih, ki so spremnili letošnji festival zabavne glasbe v Opatiji so deljena. Ločimo jih v dve skupini. Tisti, ki so festival gledali na TV zaslonih, so navdušeni, tisti pa, ki so ga poslušali le po radiu, se čutijo ogoljufane v svojih pričakovanjih.

Ta pojav dvojnega mnenja je vreden pojaznila. Dejstvo je namreč, da je potrebno glasbeno rezščino z optičnimi sredstvi (blisčem, toaletami pevk, fizkulturno pevcev itd.) čim bolj omiliti. To pa so organizatorji festivala res storili, in to mnogo bolje kot prejšnja leta. Rekel bi, da je doloten del gledavcev TV bolj gledal obike pevk kot pa poslušal »pesni«, ki so jih pele. Prav tako je bila deležna občudovanja in priznanja »popevka«, pri kateri je Vice Vukov zavzel držo umirajočega v »stoječem stavu«. To bodi le droben primer.

TRGOVINA Z OPERAMI IN OTROŠKIMI CUCIJMI

Če pustimo ob strani vse te reklame in fizkulturne komponente festivala in se omejimo samo na zabavno glasbo in nje izvedbo – točneje – samo na »najboljšo« izbrano glasbo na finalnem večeru, dohimo naslednjo sliko:

Zirija za izbor je izbrala 18 kompozicij. Sicer vsaka žirija trdi in bo trdila, dokler bo obstajal naš planet, da je izbrala najboljše med najboljšimi. Ni pa to vedno res. Vem, da so mnogokrat omenjene kompozicije doživljale in doživljajo velike uspehe, in to brez festivalskih reklam. Ljudje smo pač zmotniji in žirije tudi, vendar bi malo več resnosti pri izboru ne skodilo.

Gabi Novak je v svojem starem stilu odpela popevko »Volim tiši«, ki ji nekateri oporekajo izvirnost

SPANJE BREZ SPALNIH PRASKOV

Žirija je tudi menila, da je najprimernejše naplniti program s čim bolj počasnimi, standardnimi, brezbarvnimi, neoriginalnimi kompozicijami, ki poslušavca utrujujo in uspavajo. Seveda se po 11 izvedbah (kar je skoraj ura programa) samih počasnih stvari tak uspavali učinek še povaja. Vas za dobro spanje!

To seveda ne velja za gledavce TV. Tu je bilo delno poskrbljeno za pestrost, predvsem v obliki televadnih točk, ki jim tudi pravijo interpretacija.

Če želimo oceniti festivalno glasbo, je potrebno, da ocenimo vsako njeno komponento posebej.

SPIRČEVALO IN UČNI USPEH

Glasba – Razen nekaj izjem so bile kompozicije preveč kompleksne, melodično nedosegljive, nejugoslovanske, mnogokrat izrazito neoriginalne. Razen enega primera (Eden baknež) ni bilo čutiti nikakršne jugoslovanske melodike ali stila. Z izjemo seveda – v kolikor nekateri ne jemljejo slabo kopiranje tuje zabavne glasbe za jugoslovanski stil.

Aranžmaji so bili v sloščenem solidni. Zelo dobrí so bili aranžmani Stipe Kalodžera, ki je še enkrat potrdil, da njegov sloves ni plod reklame kot sloves marsikatorega pevca. Potrebo je omeniti lep in učinkovit del I. nagrade – in to do aranžma skladbe »Susret« (Gatovac), ki ga je izdelal avtor sam, Jure Robežnik pa zasluži posebno priznanje za naše prilike redko duhovit in originalen aranžma popevke »Ljubav i motor«, ki je sicer muzikalni nit. Naredne ni dobil.

Najbolj tipično zabavna glasbena kompozicija: aviza

Djordje Marjanović je na opatijskem festivalu bolj teoval dolj kot pel. Letos je prvič prvič v Opatijo

PEVCI IN POPEVKE

Peveci so bili dobri (škoda, da na Bledu ni bilo takšnih). Pevke niti po glasovni niti po interpretacijski plati ne zaostajajo za razkrivanimi zvezdami San Rema. Med njimi je težko izkatiti najboljšo. Morda tri imena: Nada Knežević, Tezena Kesovija in Makedonka Šiprov, ki je svoj debi spremenila v zasluženi triumf.

Moški pevci v povprečju prekašajo pevce San Rema. Sicer je bilo pri debitantih (Georgijev) opaziti malenkostne tehnične poomanjkljivosti in intonančne šibkosti, kar pa lahko mirne duše prispevajo.

Najboljši je obenem za razred boljši od vseh ostalih je bil Ivo Robič.

Nekaj superlativov:

Najboljša kompozicija: »Sutret« (Gotovac). Skoda le, da je interpret Vice Vukov ni dorasel. (Edini pevec zabavne glasbe, ki bi to uspel dobro interpretirati je Ivo Robič). Pravzaprav bi se ta kompozicija mirno lahko vključila v kakšno daljše glasbeno delo – morda opero.

Najboljša popevka »Eden baknež« (En poljub). Melodično preprosta, dobra izpeljava motiva, primeren aranžma in dobril pevci. Razen tega ima značilno slovensko melodiko, kar žirija verjetno ni spazila. Publika ji je doberla I. nagrado – in to do pravici!

Najboljši aranžma »Ljubav i motor«. Aranžer Jure Robežnik. Izredno duhovita kombinacija orkestra in volalnega tria (četrta je pel meleg).

Najbolj tipično zabavna glasbena kompozicija: aviza

Dušan Jakšić je veteran Opatije. Skupaj z Ivo Robičem, Marjanom Deržajem, Anto Zubovičem in Bettijo Jurkovič je sodeloval na vseh »desetih« njih Opatijah.

Orkestra RTV Ljubljana. To je obenem edina slovenska skladba na tem festivalu, na žalost izven konkurence. Tu je tudi gramofinski plošč so jo želele odkupiti.

Najboljši pevec: Ivo Robič. Najboljša pevka: Nada Knežević.

Nekaj superlativov iz drugačega konca:

Najslabša kompozicija: Že nikoli nisem med gnilimi jabolki izbiral najbolj gnilega.

Najbolj nemuzikalna kompozicija: »Slika«. Prejela je nagrado žirije glasbenih kritikov. Odkar je ta žirija na Opatiji 60 nagradila v Vjenčiku u sredu dokazan plajgat, se nobeni stvari več ne čudim.

Najbolj neoriginalna, najbolj nejugoslovanska, najbolj standardna kompozicija: Volim kili (Vandekar). Popevka(?) je namreč standardni ameriški swing, kakršnega producirajo v ZDA na desetisočet letno in so si vsi podobni kot jaice jajcu.

Ce je cilj festivala spodbuditi jugoslovanske avtores k pisaju domačih originalnih kompozicij (ta cilj je proklamiran v razpisu) in se v imenu tega cilja trošiti težki milijoni družbenih redstev dobi odločitev strokovne žirije poseben čar in ponem. Tej popevki je namreč pri sodila I. nagrado Komu spodbuda in zakaj!

Osebno sem zelo zadovoljen, da prireditve Evrovizija ni prenašala (slab glas seže v deveto deželo).

Zetev festivala je skromna, Eden baknež (En poljub). Zelo drag baknež, majdrast, kolikor vem.

DR. VLADIMIR STIASNY

— Ne, ena od stalinj. —

— In druga? —

— Miss Higley? Zelo pripravno dekle. —

— Ali je bila prijateljica Miss Bernardove? —

— Tega žal, ne bi mogla reči. —

— Rada bi spregovorila z njo nekaj besed. —

— Zdaj? —

— Da, prosim. —

— Poslala vam jo hom. — je dejala gospa Merrion in vstala. — Prosim, ne zadržujte je predlogo. Zdaj imamo pri zajtrku največji naval. —

Rdečelasta, mački podobna lastnica zajtrkovalnica, je zapustila sobo.

— Ju, kako fino! — je pripomnil inspektor Kelsey. — Tega pa, žal, ne bi mogla reči! Huhu! —

Zajetno dekle, rdečelično, rjavih las in široko razprtih, razburjenih oči je brez sape buinila v sobo. — Miss Merrion me je poslala. — je sopla.

— Miss Higley? —

— Ja. —

— Ali ste poznali Elizabeth Bernardo? —

— Ah, seveda. Poznala sem jo. Ali ni to strašno? Saj človek ne more verjeti! Otroci, sem dejala danes zjutraj ostalim, ali je to mogoče? Betty, Betty, Bernard, tista, ki je bila toliko časa tu, umorjena! Ne morem in ne morem verjeti, — sem rekla. Nekajkrat sem se všečnila v roko, če le ne sanjam! Betty pa mriva, umorjena! —

— Ali ste jo dobro poznali? —

— Ona je bila dlje tu v službi kot jaz. Jaz sem prišla sem šele marca, ona pa je bila tu že prejšnje leto. Bila je taka — tiha — vesle. Nikoli se ni kdake kako šalila ali smejala. Saj nočem trditi, da je bila molčeča — bila je polna veselja in tako — vendar pa ni — torej, bila je taka tiha vrste, pa ne da bi rekla ravno tako tiha — če me razumete, kaj mislim. —

Treba je priznati inspektorju Cromeju, da je bil v poslušanju sila potrebeljiv. Kot priča je bila zajetna Miss Higley docela nemogoča, naranost obupna! Ponavljala je vsak podatek in ga petkrat spremenila. Izkušček je bil dokaj pričel.

Z umorjenko ni nikoli občevala zaupno; Betty Barnard se je imela očvidno za nekaj boljšega kot Miss Higley. V službi je bila sicer vedno ljubeznična, toda izven službenega časa so se njene tovarišice z njo le redkokdaj srečale. Elizabeth Barnard je »hodila« z nekom, ki je bil zaposlen v realitetni pisarni Court & Bronskill v bližini kolodvora. Njegovega imena Higleyeve ni vedela, poznala pa ga je navidez. Lep — oh, zelo lep človek, vedno tako eleganten! Ni se dalo fajiti — v sreču Miss Higleyeve je glodal črv ljuščnosti, vsaj nekoliko.

Zaključek njenih izpovedi je bil: Elizabeth Barnardova ni v lokalni nikomur zaupala, kaj je nameravala tistega večera, toda po mnemu Miss Higleyeve se je sestala s tistim moškim. Imela je novo belo obleko, »ta-a-koo« sladko, z zelo modernim ovratnikom. —

Več tudi iz občnih pomočnic nismo iztisnili. Betty Barnardova ni nikomur iz Rdeči mačke ničesar povedala, kaj namerava, in v Bexillu je zvečer ni nihče videl.

16.

STARSI

Starši Betty Barnardove so živeli v majhni enodružinski hišici, ki je bila načanko takša kot pedeset drugih, prav takih, ki jih je postavil špekulant z zemljišči ob robu kraja.

Gospod Barnard je bil debeljen možak, nekoliko nervozan, star kakih petdeset let. Videl nas je, da gremo proti hišici, zato nas je čakal že na pragu. — Kar vstopite, gospodje, — nas je povabil.

Inspektor Kelsey je prevzel predstavljanje. — Inspektor Crome od Scotland Yarda, ki je prišel, da bi nam pomagal in nas podpiral. — je dejal.

— Od Scotland-Yarda? — je vprašal Mr. Barnard zaupljivo. — To je dobro! Ta odvratni moravec se mora nješi v zanko, moramo ga dobiti! Uboga moja malta. — Mislice na obrazu so mu drgetale od pritajene boli.

— Monsieur Poirot, tudi iz Londona in — eh —

— Mr. Hastings, — je dopolnil Poirot.

— Me veseli, gospodje, — je dejal Mr. Barnard mehanično. — Stopimo v sprejemnico! Ne vem, če bo žena mogla priti. Cisto sira je, veste. —

Ko smo sedeli v sprejemnici, je pešila tudi gospa Barnardova. Mnogo je moralata jekati, zakaj njene oči so bile rdeče in začlekle, njena hoja negotova kot pri človeku, ki je vznemirjen v najgloblji notranosti.

— Prav tako, mamica, le pogum, — je dejal Mr. Barnard, — ali pa boš tudi vzdržala? — Poirepljal jo je po hrblu in jo peljal do stola. — Komisar je bil zelo ljubeznič. Ko nama je nesrečo pojasnil kolikor mogoče prizanesljivo, je spet šel in dejal, da naju pride kasneje, ko se nekaj po-miriva še nekaj povprašal. —

— Tako strašno je, tako strašno! — je zahlipala solznički oči gospa Barnardova. — Le kako je mogoče kaj tako strašnegal?

— Vsem, gospa, in vsi čutimo z vami, — je dejal Crome, — toda vaše podatke potrebujemo, da bi čimprej mogli nadaljevati s preiskavo.

— Pametno je to, — je prikmal Mr. Barnard.

— Vaša hčerka je bila stara trindvajset let, kadar sem slišal. Stanovala je pri vas, zaposlena pa je bila v Rdeči mački. Ali je prav tako? —

Mr. Barnard je pritrđil.

— Ne vedno. Tako dva-trekrat na teden. —

— Ali ste vedeli, da je šla včeraj z njim ven? —

— Nič nama ni rekla. Betty je le redkokdaj povedala, kaj namerava. Toda bila je dober otrok! Oh, saj ne morem verjeti... — Mrs. Barnardova je spet planila v jok.

— No zberi se malo, starca, — je dejal njen mož. — Stvari moramo priti do dna. — Donald gotovo ni gotovo ni... — je hlapala starka.

— Tak zberi se, no, — je ponavljal on. Polem pa se je obrnil k obema inspektorjem. — Rad bl vama pomagal — toda saj kratko malo ničesar ne vem — prav nič, kar bi vas moglo privesti na sled temu prekleplenu psu! Betty je bila tako vesela, zadovoljno dekle, imela je prijatelja — dobrojnjega človeka — zakaj je bila umorjena, mi je uganka. Saj to nima nobenega smisla.

— Tu ste resnici zelo blizu, Mr. Barnard, — je dejal inspektor Crome. — Zdaj pa bi si rad ogledal sobo Miss Barnardove. Morda najdemo kakšno stvar — pisma ali dnevnik... —

— Prosim, — je dejal Mr. Barnard. Vstal je in šel pred nami. Jaz sem za trenutek zaostal, da bi si zavezal čevlj in sem ravno videl, kako je pred vrtinimi vrati obstal taksi. Iz njega je skočila dekle s krovčkom v reki, plačala šoferju za pot in potem stekla po stezi proti hišnemu vhodu. Ko je vstopila in me zagledala, je kot vkopana obstala. V njeni drži je bilo nekaj tako evojevrstnega, da si nisem bil na jasnom, kaj naj to pomeni.

— Kdo ste? — je vprašala.

Stopil sem nekaj stopnic navzdol, pa nisem prav vedel, kaj naj odgovorim. Povedati svoje ime? Ali reči, da sem tu s policijo? Toda dekle me je prehitela. — Lahko si mislim, — je rekla, potegnila z glave volneno čepico in jo vrgla po tleh. Opazoval sem jo načančene.

Na prvi pogled me je spominjala punčke, s kakšnimi so se v otroških letih igrale moje sestre. Lase je imela črne, kratko pristrižene, sprejaj na vrou-frou... Ličnice je imela ostra izražene in vsa njena postava je bila nekako oglata, moderno oblikovana, vendar v bistvu prilagena. Ni bila lepa, prej precej vsakdanjega videza, imela pa je nekaj živahnega pa energičnega, kar jo je dvigalo nad povprečje.

— Miss Barnardova? —

— Margaret Barnard. Vi pa ste najbrž od policije? —

— Pravzaprav —

Prekinila me je. — Nikakih podatkov vam ne morem dati. Moja sestra je bila prikupljivo razumnino dekle, ki ni imela nobenih moških po-znanstev. Pozdravljeni! — Zasmajala se je in me izzivajoče pogledala. — Saj se tako prav reče, mislim, ne? —

— Jaz nisem od časopisa, če to mislite. —

— Torej, kaj pa ste potem? — Ozrla se je. — Kje pa so starši? —

— Vaš oče je šel policiji pokazati sobo vaše sestre. Vaš mati pa je tamle notri, čisto stira je. —

Deklica se je, kot se je zdelo, za nekaj odločila. — Stopite no semle noter, — je dejala in odprla neka vrata. Vstopila je in jaz za njo. Bila sva v majhni, zelo snažni kuhinji.

Hotel sem zapreti vrata za seboj, in v naslednjem trenutku je smuknil noter Poirot ter jih zaprl za seboj.

— Mademoiselle Barnard? — je vprašal z nagnim poklonom.

— To je monsieur Hercule Poirot, — sem ga predstavil.

Margaret Barnard ga je pogledala s hitrim, občudjujočim pogledom: — Pa vendar ne tisti mondeni lovski pes, kaj? —

— Posčembu prikuponi ni to, kar ste rekli, pa naj vseeno ostane pri tem! —

Sedla je na rob kuhinjske mize, vzela iz ročne torbice cigaret ter jo pričigala. Med dvema globokim potegnjajima je rekla: — Ne razumem čisto natanko, kaj ima gospod pravzaprav opravil pri našem malem, skromnem umoru! —

— Mademoiselle, — je odvrnil Poirot, — tisto, česar vi ne razumete in česar jaz ne razumem, bi ulegnilo napolnit nekaj knjig, vendar to ne spada sem. Tistega, kar sem spada, pa ne bo tako lahko najti! —

— Kaj se to pravi? —

Pionirji v Železnikih so praznovali

Kot po vsej širni domovini, so se tudi pionirji osnovne šole Železniki v Selški dolini, že dalj časa pripravljali na praznovanje svojega velikega praznika — 20-letnice ustanovitve pionirske organizacije.

V tistih težkih časih so vrati zbrali pred spomenikom. Tam je najprej pionirka v govoru opisala Železnike v NOB in vlogo pionirjev v njej. Pionirska zbornica sta zapela nekaj pesmi, vmes pa so pionirji recitirali partizanske pesmi.

mlada rast

stram in tovarišem ter opravljali različne kurirske posle. Tudi oni so se kot partizani družili v skupine in nastajali so prvi pionirski odredi. V Železnikih je bil ustanovljen najstarejši pionirski odred »Rdeča roža«.

V soboto, 29. septembra, so se pionirji praznično oblačeni, z rdečimi rutami okrog miru uživali svojo mladost pot.

Tako so tudi pionirji v Selški dolini praznovali svoj največji praznik in si zaželegali, da bi ne bile zamenjane žrtve njihovih mladih tovaršev, ki so padli v borbi, ampak da bi oni lahko v miru uživali svojo mladost

in prostost, se učili in nadaljevali začeto delo prvih pionirjev.

ABINA LADICA

LEV V MESNICI

V mesnico Aurija Pitersa v mestu Hajan San — Pjer (Belgia) je nedavno prišel neobičajen kupec — lev. Pobegnil je iz bližnjega cirkusa in ko se je znašel na cesti — je najprej odšel naravnost v mesnico.

Ko je mesar zagledal nepričakovana gosta, je vrzel predenj celo goveje stegnjo, sam pa hitro stekel do najbližnjega telefona, da o tem obvesti cirkus in gasive.

Sestošolka Milka Pester iz Bobovka ima »srečno roko« za nabiranje gob. Toda, kot pravi, strah jo je samo hoditi po gozdu, zato hodi po gobam samo v družbi. Pred dnevi je v bližnjih gozdovih našla Jurčka, ki ga vidite na sliki, ki je večji kot njena glava in je tehtal 1,42 kilograma.

Mladi bravci nam pišejo

Prav presenečeni smo bili, število pisem. Na žalost pa ko smo pretekli teden dobili v naše uredništvo tako lepo

PIONIRSKI HISNI SVET — V stanovanjskem naselju »Prešeren« na Koroški cesti v Kranju že nekaj časa deluje pionirski hišni svet. O njegovih nalogah pa nam je povedal načelnik BORIS ZDESAR, učenec 8. razreda na kranjski šoli »Simona Jenka«: »Naš pionirski svet steje 18 pionirjev (brez cicibanov) in obstaja že štiri mesece. V skupinah čistimo in urejamo okolico naselja, za kar nam hišni svet »odraslih« nakaže na hranilnico mesečno 2.000 dinarjev.« In zakaj boste porabili ta denar? »Zaenkrat še ne vemo, ker ga je premalo. Radi bi igrali ping-pong. Morda si bomo tudi kupili športne rezerve, ki spadajo zraven,« je odgovoril. Potem pa je še pristavil: »Sicer bomo o tem razpravljali na sestanku hišnega sveta.« Na sliki: prizor z njihove proslave v počastite 20-letnice pionirske organizacije. Za polurni program so se skrbno pripravljali ves teden. — St. S.

Prav lepo pa se moramo zahvaliti tudi DIJAKOM IZ VI. C. RAZREDA OSNOVNE SOLE »FRANCETA PRESERNA« V KRAJU. ANTON DRASKOVIC IN MARJAN GRAŠIČ sta nam lepo opisala izlet v Škofijo Loko, ki so ga napravili za dan PO. Obiskali so spomenik 50 talcem in imeli tam tudi majhno proslavo, nato pa so si ogledali Škofjeloški grad, kjer so videли mnogo lepega in zanimivega kot je tkanje, čipkanje staroslovensko orožje in drugo. ALEXANDER RAVNIKAR, PRAV TAKO IZ 6. C. RAZREDA, pa je kot zastopnik pionirskega odreda bil gost Darka Ermanca iz šole »Toneta Čufarja« v Ljubljani.

Piše nam, kako je v prijetni družbi ljubljanskih pionirjev preživel ta veliki praznik. Ljubljanski pionirji so svojim

gestom pripravili lutkovno predstavo, nato pa so skupno odšli na veliko zborovanje na trg revolucije. Drugi dan so prisostvovali odkritju spomenika padlim pionirjem. Spomenik je odkril France Bevk. Dopoldne so se pionirji pomerili v različnih športnih disciplinah. To pionirsko slavlje je obiskal tudi predsednik prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR tovarš Brežnev.

Vsem pionirjem se za pisma najlepše zahvaljujemo. Ko pa boste zopet doživeli kaj lepega in zanimivega, se ponovno oglasite in prav takovo sošolci in sošolice, saj se bodo le tako lahko z vašim življenjem in delom seznanili tudi drugi gorenjski pionirji.

UGANKA

Moja Katka

I. Rešitev

Če bi se oblačil v račvino, obuval čevlje, iz katerih bi molela umazana palea, bi me na cesti ogovarjali znanci in neznanci:

»Kam te nosijo, starec, obromo me noge?«

Nic se ne sramujem povrediti, malce sem gizdav, zato se oblačim mrežčanko in zato me srečujoči pozdravljajo z »Dobro jutro! — Dobri dan! Zdrav! — Kako je z zdravjem, oka!« in podobno.

To pa dejstvu nič ne spremeni: sem in ostanem očanec, cuju, punčka iz porcelana; ni

Leta so leta! Na stara leta živi človek — od spominov.. Sladke boža, grdih se otepa, kot se otepa nadležnih mub, vasiljivih ljudi in prijateljev, ki te poznajo, kadar so v potrebi...

Mlada rast, med lepotami, ki sem jo užil v življenju, je kronska vseh lepot moja — Katka...

Bistre, nagajive in nenčakane glavice, ne sodite krvivočno! Štipite se in prisluhnite! Moja Katka ni bila punčka iz

bila leseno teslo, tudi ni bila gizdava devojčica iz sosedstva, pač pa kavkica, kavka, ki je padla pomlad iz gnezda. Tik pod streho protestantske cerkve v Ljubljani, so spomiladi gnezdale kavke. Po nesreči je nenasitni kepček padel iz gnezda in se znašel na pličniku pred cerkvijo. Da nisem bil uren, bi sirotnik postal pasji plen in danes ne bi bilo lepega spomina — krone mojih spominov...

»Sirota, sirotica!« sem miloval, ko sem pobiral dokaj okrvavljenega živalca ter s svojo najdbo stekel preko ceste domov.

»Kakega vraka si spet prisnel k bili! Nesi zlodja tja, kjer si ga pobral!« je rentacil

»Očka, očka, pusti m' sirotico! Namazal ji bom krvaveče peruti z oljem, jo povil in krmil, pa bo okrevala in zrasla,« sem milo prosjačil.

Moje prošnje, moje rotenje je omehčalo očetovo srce.

»Nalovi muhe, da živalco nakrimimo!« je očka dobrodelno dejal. In ko je pokojni moj oče prvič pokazal ranjeni in preplašeni živalci mrčev, je moja Katka takoj odprla kljunček in urno použila ponudeni zalogaj.

»Mama, mama, kavkico sem našel. Ranila se je pri padcu, pa jo bova z očkom z dobro do ne eno ne drugo in domišljaj si, da me živalce prav dorasla, jo bomo klicali Katka. Katka bo poslušna in nam bo vsem v zabavo!« sem ves vzhilen tolmačil mami.

»Da, da! Ti mi boš privilejel še vraka k bili! In kdo bo snažil tla za nemarnico? Kavke so netiste!« je godnjala mama.

»Mama, ne buduj se! Navadil jo bom čistoče. Hodila bo na dvorišče, kadar ji bo treba in se bo tam očistila!« sem moledoval.

»Pusti fantu veselje!« je odločil oče in moja Katka — moje veselje in moja jaza — je ostala pri meni, okrevala je in mariskatero je po svoje zagodila...

Mene, mlada rast, ni mogoča, da jo bova z očkom z dobro do ne eno ne drugo in domišljaj si, da me živalce prav dorasla, jo bomo klicali Katka. Katka bo poslušna in nam daj pokazal ljubezen do njih. VACLAV DRŽAJ

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA – 13. oktobra

- 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji
- 8.35 Pavčičeve in druge melodije
- 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 9.25 Sedem pevcev za sedem popevk
- 9.45 Pihalni orkester LM
- 10.15 Od tod in ondod
- 11.00 Mozartovi operni dueti
- 11.30 Pol ure vednih melodij
- 12.05 Slovenske narodne ob spremljavi harmonike
- 12.15 Kmetijski nasveti – Ing. Dragan Honzaki Pomen jesenskega gojenja sadnega drevja
- 12.25 Melodije ob 12.25
- 13.30 Grieg na sporednu orkestra Filharmonije
- 14.05 Glasbeni omnibus
- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
- 15.20 Glasbena medigra
- 15.25 Petnajst minut pri Debussyju in Ravelu
- 15.40 Zborovski portret Frana Gerbiča
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Gremo v kino
- 17.50 Tisoč piščani hammond orgel
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.45 Naši popotniki na tujem
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Za prijeten konec tedna
- 22.15 Oddaja za naše izseljence
- 23.05 Za ples in vedro razpoloženje

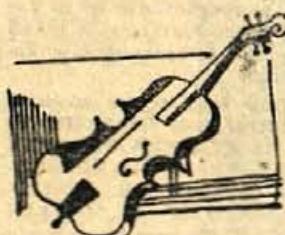
NEDELJA – 14. oktobra

- 6.00 Dobro jutro dragi poslušavci
- 6.30 Napotki za turiste
- 8.00 Mladinska radijska igra
- 8.45 Iz albuma skladb za otroke
- 9.05 Dopolanskni sestanek z zabavno glasbo
- 10.00 Se pomnite tovarisi
- 10.30 Matinejni orkestra RTV Ljubljana
- 12.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo – I.
- 13.30 Za našo vas
- 14.00 Poje Slovenski orkester
- 14.15 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo – II.
- 15.15 Trikrat pet
- 15.30 Slike z razstave
- 16.00 Humoreska tega tedna
- 16.20 Ogrilica s popevkami in prijetnimi melodijami
- 17.05 Z lokom po strunah
- 17.15 Radijska igra
- 18.09 Ples iz Galante
- 18.24 Glasbena medigra
- 18.30 Sportna nedelja
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Izberite vrsto melodije

- 21.00 Umetnost verzema – L oddaja
- 22.15 Zabavni ansambl RTV Beograd
- 23.05 Zaplesimo v novi teden

PONEDELJEK – 15. oktobra

- 8.05 V novem tednu – novi posnetki
- 8.25 Zabavni kaleidoskop
- 8.55 Za mlade radiovednike
- 9.25 Spored hrvatske instrumentalne glasbe
- 9.45 Slovenske narodne
- 10.15 Drobni operni orkestralni odloški
- 10.35 Naš podlistek
- 10.55 Vsak dan nova popevka
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti!
- 12.05 Kmetijski nasveti – dr. Vilko Masten: Pravočasno zatrajmo voluharja
- 12.15 Vaški kvintet s pevci
- 12.30 Od valčka do calypsa
- 13.30 Manon Lescaut, Butterfly, Tosca in njihove ljubezni
- 14.05 Glasbeni lirik
- 14.20 Petnajst minut z orkestrom Eddie Barclay
- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Prizori iz narave v orkestralnih barvah
- 15.40 Literarni sprechod

- 12.15 Radijska vojaška godba igra mednarodne koračnice
- 12.30 Za oddih in dobro voljo
- 13.30 Med jugoslovanskimi baleti

- CETRTEK – 18. oktobra**
- 8.05 Dva zborovska opusa Ubaldia Vrabca
- 8.20 Iz albuma veselih ritmov
- 8.39 Na flauto in rog
- 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
- 9.25 Iz Wagnerjevih »Mojstrov pevcev nürnbergskih«
- 10.15 Glasbena medigra
- 10.20 Pet minut za novo pesmico
- 10.40 Ruski tečaj za začetnike
- 10.55 Vsak dan nova popevka
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti!
- 12.05 Kmetijski nasveti – Ing. Jože Furlan: Siljenje radiča witoof
- 12.15 Kvartet Do poje črnske duhovne pesmi
- 12.30 Paleta prijetnih melodij
- 13.30 Popularne orkestralne skladbe
- 14.05 Zabavni kaleidoskop
- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 »Planinec« in druge domače skladbe
- 15.30 Turistična oddaja
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Glasbena krizanka
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Stoglavci virtuozi
- 18.45 S knjižnega trga
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Vedri intermezzo
- 20.15 Radijska igra
- 21.15 Dve slovenski skladbi
- 21.27 Od severno ameriških prerij do madžarske pustne
- 22.15 Melodije zvenijo v noč
- 23.05 Cetrt ure s pevko Catarino Valente
- 23.20 Studio za novo glasbo

- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
- 14.35 Po naših pianincih...
- 15.15 Radijski pihalni ansambel
- 15.30 V torek nasvidenje
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Koncert po željah poslušavcev
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Stoglavci virtuozi
- 18.45 S knjižnega trga
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Vedri intermezzo
- 20.15 Radijska igra
- 21.15 Dve slovenski skladbi
- 21.27 Od severno ameriških prerij do madžarske pustne
- 22.15 Melodije zvenijo v noč
- 23.05 Cetrt ure s pevko Catarino Valente
- 23.20 Studio za novo glasbo

SREDA – 19. oktobra

- 8.05 Iz tisoč in ene noči
- 8.55 Pisani svet pravljic in zgodb
- 9.25 Zabavna glasba za vse vas, ki ste pri delu
- 10.15 Po domače
- 10.30 Pri skladatelju Mihovilu Logarju
- 10.45 Clovek in zdravje
- 10.55 Vsak dan nova popevka
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti!
- 12.05 Kmetijski nasveti – Ing. Mihail Leonard: Uvajajmo sodobne vzgojne oblike v vinogradih
- 12.15 Slovenske polke in valčki
- 12.30 Iz repertoarja Björlinga
- 13.30 Pesmi in plesi iz Dalmacije in Makedonije
- 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 14.35 Dve domači partituri
- 15.15 Igra Trio Dorka Skobernet
- 15.30 Violinist Nathan Milstein in violončelist Pierre Fournier
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 »Odkrijte se gospoda, genij!«
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Dvajset minut ob glasbenem avtomatu
- 18.30 Slovenske in medijanske narodne
- 18.45 Ljudski parlament
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Stiri krat petnajst življet (ez z mo)

TOREK – 16. oktobra

- 8.05 Prvi Verdijev triumf
- 8.35 Igra vam zabavni orkester Bela Sanders
- 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 9.25 Melodije Jožeta Privčka
- 9.45 Petnajst minut s Kmečko godbo
- 10.15 Koncert za oboe in orkester v C-duru
- 10.40 Napredujte v angleščini
- 10.55 Vsak dan nova popevka
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti!
- 12.05 Kmetijski nasveti – Ing. Tone Zorc: Kako uravnavašino kraljenje življet (ez z mo)

- 21.00 Veronika Desenška – opera
- 23.05 Zapoznanim plesavcem

CETRTEK – 18. oktobra

- 8.05 Dva zborovska opusa Ubaldia Vrabca
- 8.20 Iz albuma veselih ritmov
- 8.39 Na flauto in rog
- 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
- 9.25 Iz Wagnerjevih »Mojstrov pevcev nürnbergskih«
- 10.15 Glasbena medigra
- 10.20 Pet minut za novo pesmico
- 10.40 Ruski tečaj za začetnike
- 10.55 Vsak dan nova popevka
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti!
- 12.05 Kmetijski nasveti – Ing. Jože Furlan: Siljenje radiča witoof
- 12.15 Kvartet Do poje črnske duhovne pesmi
- 12.30 Paleta prijetnih melodij
- 13.30 Popularne orkestralne skladbe
- 14.05 Zabavni kaleidoskop
- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 »Planinec« in druge domače skladbe
- 15.30 Turistična oddaja
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Glasbena krizanka
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Prvi večerni ples
- 18.45 Kulturna kronika
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov
- 20.45 Razpoloženjska glasba
- 21.00 Literarni večer
- 21.40 Divertimento
- 22.15 Po svetu jazzu
- 22.45 Godala v noči
- 23.05 V plesnem ritmu
- 23.20 Naši umetniki muzicirajo

PETEK – 19. oktobra

- 8.05 Orkestralna paleta plesnih ritmov
- 8.40 Pianist Errol Garner
- 8.55 Pionirski tehnik
- 9.25 Trije mladi skladatelji
- 9.45 Spomini na Kairo
- 10.15 Zbori iz ruskih oper
- 10.35 Naš podlistek
- 10.55 Vsak dan nova popevka
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti!
- 12.05 Kmetijski nasveti – dr. Lojze Kiauta: Organizacija ekonomskih emot v gozdarstvu
- 12.15 Trio Maksa Kovačiča
- 12.30 Poje mezzosopranistka Sonja Draksler
- 12.45 Petnajst minut z ansamblom Aleksander Claič
- 13.30 Pesmi in plesi iz Dalmacije in Makedonije
- 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 14.35 Dve domači partituri
- 15.15 Igra Trio Dorka Skobernet
- 15.30 Violinist Nathan Milstein in violončelist Pierre Fournier
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 »Odkrijte se gospoda, genij!«
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Dvajset minut ob glasbenem avtomatu
- 18.30 Slovenske in medijanske narodne
- 18.45 Ljudski parlament
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Stiri krat petnajst življet (ez z mo)

- 18.10 Med našimi narodnimi pevci in muzikanti
- 18.45 Iz naših kolektivov
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Sestanek v dvoje
- 20.15 Tedenski zunanje politični pregled
- 20.30 Stiristo let klavinske glasbe
- 21.00 Sto takrov z orkestrom Percy Faith
- 21.15 Oddaja za pomorske
- 22.15 Simfonični poem
- 22.45 Glasbena medigra
- 22.50 Literarni nočturno
- 23.35 Romantičnim plesavcem
- 23.35 Glasba za godala, klavir, celeste in tolkala

Drugi program

SOBOTA – 13. oktobra

- 20.00 Večer ob mediteranu
- 21.15 Jazz na koncertnem odru
- 22.15 Sobotni ples

NEDELJA – 14. oktobra

- 12.00 Zabavne melodije za nedeljo opoldne
- 13.10 Operni koncert na II. programu
- 14.00 Jugoslovanska zabavna glasba
- 14.25 Znano in manj zzano iz Haydnove delavnice
- 15.15 Glasbena medigra
- 15.20 Saboterji – I.
- 19.05 V nedeljo zvečer
- 20.00 Koncert za klavir in orkester
- 20.40 Baročni ariso
- 21.00 Orkester Les Baxter
- 21.15 Lahka in plesna glasba
- 21.35 Plesni zvoki
- 22.15 Eksprese za klavir
- 22.53 Nokturno z godali

PONEDELJEK – 15. oktobra

- 18.05 Napredujte v angleščini
- 19.20 Recitat sopranistke Made Robin
- 20.00 Ne vse – toda o vsakomer nekaj
- 20.45 Dva hrvatska glasbena avtorja
- 21.00 Zabavni omnibus

TOREK – 16. oktobra

- 19.05 Predavanje o predčasnemu ustavu
- 19.40 Danie in Shakespeare v opusu Iljica Čajkovskega
- 20.45 George London v Wagnerjevih operah
- 21.30 Zarometi znanosti
- 21.45 Jazz ob 21.45

SREDA – 17. oktobra

- 19.05 Ruski tečaj za začetnike
- 19.20 Zabavna medigra
- 19.30 Po svetu jazzu
- 20.00 Od Couperinga do Stravinskega
- 20.45 Orkestralne miniature domačih skladateljev
- 21.30 Neapeljska pošast
- 21.20 Od tria do velikega orkestra

CETRTEK – 18. oktobra

- 19.05 Seznanite se s Parkerjevimi
- 19.20 Sodobna ameriška glasba

20.20 Intermezzo z majhnimi mi ansamblji

20.45 Melodije po pošti

21.20 Majhna komorna soareja

21.40 Zabavni zvoki

PETEK - 19. oktobra

19.05 Napišite narek

19.20 Med vzporedniki in poldnevnik

20.00 Pesmi usode

20.20 Trio Horwedel

20.45 Od melodije do melodije

21.00 Iz del Josipa Slavenškega

21.30 Nenavadne zgodbe iz znanosti in domišljije

21.45 Jazz ob 21.45

Televizija

SOBOTA - 13. oktobra

RTV Zagreb

18.00 Dobra družina - TV igra

RTV Beograd

19.00 Slike in skulpture - RTV Beograd

19.15 Rezerviran čas

RTV Ljubljana

19.30 TV obzornik

RTV Beograd

19.30 TV pošta

RTV Zagreb

19.45 Zgodba o Tilku - propagandni film

JTV

20.00 TV dnevnik

RTV Beograd

20.30 Mojstri humorja

RTV Beograd

21.30 Po Jugoslaviji

RTV Ljubljana

22.00 Tri plešče želje

RTV Beograd

22.00 Tretji človek

NEDELJA - 14. oktobra

RTV Zagreb

10.00 Oddaja za kmetovalce

RTV Ljubljana

10.30 Matineja RTV

Ljubljana

Sportno popoldne

RTV Beograd

18.00 Godzilla - morska

počast

19.45 Propagandna oddaja

JTV

20.00 TV dnevnik

RTV Beograd

20.45 Mojstri humorja

21.45 Mednarodna ura

PONEDELJEK - 15. oktobra

RTV Ljubljana

18.30 Kako so Butalci

peljali vino - otroška

igra

RTV Beograd

19.00 Mala TV univerza

Italija

19.15 Mali koncert

RTV Ljubljana

19.30 TV obzornik

19.50 Propagandni film

JTV

20.00 TV dnevnik

RTV Beograd

20.30 Tedenski športni

pregled

20.45 Grem na lov - komedija

RTV Zagreb

21.45 TV tribuna

TOREK - 16. oktobra

Ni sporedai!

SREDA - 17. oktobra

RTV Ljubljana

18.00 TV slikanica

RTV Beograd

18.15 V mestecu včeljaku

19.00 Rezerviran čas

RTV Ljubljana

19.30 TV obzornik

RTV Beograd

19.30 Dokumentarni film

19.45 Loto in športna

prognoza

JTV

20.00 TV dnevnik

RTV Beograd

20.30 Ustavna tribuna

RTV Ljubljana

20.45 Zabavno-glasbena

oddaja

RTV Zagreb

21.30 TV reportaža

CETRTEK - 18. oktobra

RTV Zagreb

10.00 TV v šoli

Mendov spored

19.00 Zagrebski tečnik

RTV Ljubljana

19.30 TV obzornik

RTV Beograd

19.30 Igra zabavnih orkester

Mantovanj

RTV Zagreb

19.45 Propagandni film

JTV

20.00 TV dnevnik

RTV Zagreb

20.30 Propagandna oddaja

RTV Beograd

20.40 TV tribuna

RTV Ljubljana

20.55 TV podlistek

RTV Beograd

20.55 Poštna kočija

21.25 Novi zvoki v našem

času

RTV Ljubljana

21.55 Sprehod skozi čas

RTV Beograd

21.55 Spomini

PETEK - 19. oktobra

RTV Ljubljana

18.00 Kulturna panorama

18.30 Popotni viki

iz Sovjetske zveze

19.00 S kamerom po Afriki

19.30 TV obzornik

19.45 Propagandna oddaja

JTV

20.00 TV dnevnik

RTV Ljubljana

20.30 Prenos

Kino

Jesenice - RADIJE

13. do 14. oktobra - šved-

ski film LAZARIN

15. do 16. oktobra - šved-

ski film POLETJE Z MO-

NIKO

17. oktobra - španski film

PRODAJALKA VIJOLIC

15. oktobra - španski film

PRODAJALNA VIJOLIC

16. do 17. oktobra - grški

film NIKOLI V NEDELJO

Jesenice - PLAVZ

13. do 14. oktobra - mehi-

ški film LAZARIN

15. do 16. oktobra - šved-

ski film POLETJE Z MO-

NIKO

17. oktobra - španski film

PRODAJALKA VIJOLIC

Zirovnica

13. oktobra - jugoslov. film

PUSTOLOVEC PRED VRATI

14. oktobra - italijan. film

MINA V RITMU

17. oktobra - švedski film

POLETJE Z MONIKO

Dovje

13. oktobra - italijan. film

MINA V RITMU

14. oktobra - jugoslov. film

POSTOLOVEC PRED VRATI

18. oktobra - švedski film

POLETJE Z MONIKO

Koreška Bela

13. oktobra - franc. film

OBRACUN PRI ZENSKAH

14. oktobra - grški film

NIKOLI V NEDELJO

15. oktobra - mehiški film

LAZARIN

13. do 14. oktobra - špan-

ski film PRODAJALKA VI-

JOLIC

16. do 17. oktobra - franc.

italijanski film CLOVEK V

DEZNEM PLASCU

Ljubno

13. oktobra - amer. film

CLOVEK, KI JE VEDEL

PREVEC ob 20. uri

14. oktobra - amer. film

CLOVEK, KI JE VEDEL

PREVEC ob 16. uri

14. oktobra - italijan. film

GENERAL ROVERA ob 20.

uri

Kropa

13. oktobra - poljski film

ZAPISANI SMRTI ob 20. uri

14. oktobra - amer. CS film

VELIKA ZEMLJA ob

15. in 19.30 uri

18. oktobra - nemški film

ZAKON V SENCI ob 20. uri

Radevljica

13. oktobra - franc. italij.

film KDO STE VI MR. SOR-

GE ob 20. uri

14. oktobra - franc. italij.

film KDO STE VI MR. SOR-

GE ob 15.30 in 20. uri

14. oktobra - jugoslov. film

MINUTA ZA UMOR ob 18.

in 10. uri matineja

16. oktobra - italijanski CS

film NOČ ob 20. uri

17. oktobra - italijanski CS

film NOČ ob 18. in 20. uri

18. oktobra - italij. franc.

film KARTAGINA V PLA-

MENU ob 20. uri

19. oktobra - italij. franc.

film KARTAGINA V PLA-

MENU ob 18. uri

Duplica

13. oktobra - nemški film

ZALJUBLJENI DETEKTIV

ob 19. uri

14. oktobra - nemški film

ZALJUBLJENI DETEKTIV

ob 15., 17. in 19. uri

17. oktobra - franc. film

DOLGA NOČ 1943 ob 17. uri

18. oktobra - franc. film

DOLGA NOČ 1943 ob 19. uri

Skofta Loka

11. do 12. oktobra domaći

film SEKI SNEMA, PAZI

SE ob 20., 21. in 20. uri

13. do 14. oktobra francoski

film POTOVANJE Z BALO-

NOM ob 18., 19., 9.30, 17. in

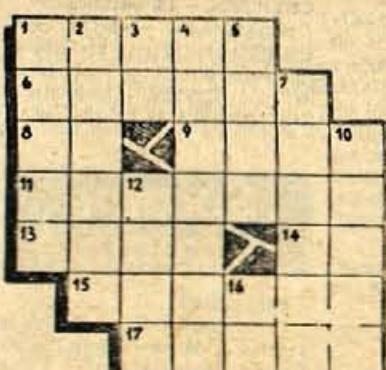
ZEN ob 10., 11., 12. in 20. uri

16. do 17. oktobra italijan-

ski film VSTAJENJE ob 20.

18. in 20. uri

Križanka št. 60

Križanka je magična, zato velja prva številka za opis vodoravno, druga pa za naprečno:

1., 1. listnato drevo z zelo trdim lesom, 6., 2. razvijanje, 8., 3. začetek abecede, 9., 12. podoben, prav tak, 11., 4. svetloba, 13., 5. utežna mera, 15., 7. sporoditi, 17., 10. ptica.

Rešitev križanke št. 59

Vodoravno: 1. balast, 7. okarina, 9. ruk, 10. raj, 11. at, 12. jela, 13. Nanos, 14. sraka, 16. Lika, 17. pi, 19. Ava, 20. meh, 21. kantata, 23. Iantan.

BREZ BESED

VZAJEMNOST

— Če boš ti meni prepovedal kavo, bom jaz tebi prepovedal kajne.

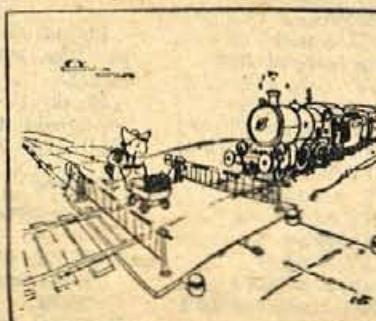

HIERARHIČNA LESTVICA

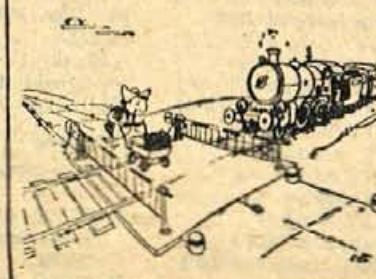
PIVSKA

— To vino se pije kot ribje olje

BREZ BESED

ANEKDOTA

Super prevajavec

Napoleon Bonaparte je v času po-hoda na Rusijo govoril poljskim prostovoljcem. Na koncu jim je po-vedal neko zelo dolgo staro šalo. Toda prevajavec je šalo povedal z nekaj besedami in prostovoljci so se na ves glas zasmehali. Napoleon je bil presenečen in je vprašal pre-vajavca, kaj jim je rekel.

Mladič je zardel in priznal:

— Vaše veličanstvo, rekel sem: — Imperator je povedal smešnico in če hočete, da vas ne bo naprej gnjavil, se smejet, kolikor se le morate.

dokumenti • dokumenti

18. JUNIJ — Včeraj sem pozabil zapisati, da nam je Zelman povедal, kako so vse zaprili, toda hvala bogu so se vsi vrnili. Po včerajšnjih dogodkih se čutim nekaj močnejšega. V teh nekaj dneh sem izgubil toliko moči, da je morda ne bom nadomestil v treh mesecih.

20. JUNIJ — Odšli smo v gozd po drva. V gozdu smo se dobro počutili. Našel sem tri gobe in vsak je prinesel svezenj drv.

22. JUNIJ — Se v temi nas je vse prebudil očka in dejal, naj poslušamo, kako strašno grmi na severovzhodu. Tako je grmelo, da se je zemlja tresla. Ves dan slišimo to grmenje. Zvečer so se pripeljali ljudje iz Kielca in de-Jall, da je Sovjetska zveza Nemcem napovedala vojno. Sele tedaj sem razumel celodnevno grmenje.

24. JUNIJ — Sredi pogovora smo slišali strahotno tuljenje letal. Nekaj minut zatem smo slišali, da so letala, ki so malo prej letela mimo, bombardirala vojašnice v Bukowki. Navz�ic hudem treskanju se nisem prestrašil. Teta pa se je hudo prestrašila.

26. JUNIJ — Še vedno je slišati grmenje, večkrat je celo n očnejše. Dežja ni bilo že dva tedna in če bo tako še dva dni, utegne vse presahnititi. Hudo vroče je že, po drevoredu sploh ni mogoče hoditi, tako žgoč je pesek.

29. JUNIJ — Danes ne slišimo več strešjanja, le od časa do časa

je moč zaznati grmenje. S severa se bližajo oblaki, iz katerih naj bi se vili dež. Ljudje in rastlinje hrepeneče čakajo na dež. Oblaki so prišli in z njimi pričakovani dež. Deževalo je več ko eno uro, a to je bilo premalo za žejno zemljo.

3. JULIJ — Dogovoril sem se z enim izmed dečkov, da bova odšla skupaj v gozd po drva. Po-poldine sva odšla v gozd. Pri nabranju suhihadi sva videla lisico in

je nabirati jagode, le mušice in obadi pikajo. Napolnila smo vse posode in odšli domov, za začetek smo imeli pet litrov jagod.

14. JULIJ — Danes sta peljala mimo dva avtomobila z nemškimi orožniki iz Kielca. Menili smo, da se peljejo v Bodzentyn, kjer bodo iskali po hišah. Ko so se peljali mimo, je prispeval stric, vendar ni vedel ničesar, ker so med potjo vozili mimo njega, dejal pa je, da se je vrnil njegov sin, ki bo zve-

je peljala mimo na kolesu in izgubila ravnotežje. Na vogalu je padla in pričela krícati. Takoj je prišel očka in jo potegnil izpod kolesa. Razbila si je koleno do kosti in obolečin strašno kričala. Mama jo je takoj obvezala in nekaj minut je obsedela pri nas. Zatem je prišel lastnik kolesa, jo posadil nanj in se odpeljal.

18. JULIJ — Gospodilčno, ki si je včeraj poškodovala koleno, so odpeljali danes v Kielce, kjer je bolnišnica; šele danes so jo nameč spravili v Bodzentyn in od tam naravnost v Kielce.

22. JULIJ — Nebo so že zjutraj prekrili oblaki in opoldne je prišla nevlita z grozotnim bliskanjem. Ko je zagrmetlo, se je zemlja stresla. Nenadoma je pritekelo neko dekle in dejalo, da je strela ubila kravo in očka naj bi jo šel pogledati. Teda očka ni odšel. Sele ko je prenehalo deževati, smo odšli k tistem kmetu.

30. JULIJ — Gnali sem kravo s paše in zraven Nemčevega groba zagledal tovornjak. Sprva sem mislil, da ga popravljam, ko pa sem prišel bliže, sem videl, da so pobrali ostanke pokopanega Nemca, ki je padel ob začetku vojne. Videl sem vse ude, posebej glavo, posebej roke, posebej telo in noge. Telesa sploh ni bilo. Zaudarjalo ni, ker so vse polili z neko tečino. Na tovornjaku sta bili že dve polni krsti in več praznih. Grob so spet zasuli in prek vsega posipali nekakšen prah.

DNEVNIK David Rubinowicza

se malce prestrašila, toda lisica se je zbalila nizu in pobegnila, midva pa sva dalje nabirala suhijadi.

10. JULIJ — Napočili so trdi časi. Hudo je preživeti vsako uro. Vselej smo imeli zalogo živil vsaj za mesec dni, zdaj pa je težko kupiti živila za en sam dan. Ni dneva, da ne bi kdo beračil, in vsakdo, ki se oglasi, ne želi drugega kot malce hrane, to pa je zdaj najtežje.

11. JULIJ — Dečki, ki so odšli v gozd nabirati jagode, so poklicali tudi nas. Vzeli smo posodo za jagode. To poletje smo prvič odšli v gozd. Prišli smo tja in takoj pričeli nabirati jagode. Lepo

čer prišel mimo in povedal, kam so se peljali. Prišel je popoldne in povedal, da so se peljali v neko vas onstran Bodzentyna, ker kmetje niso oddali določenega števila goveje živine, zato so orožniki pobrali mnogo krav.

16. JULIJ — Danes smo v gozdu doživel lepo pustolovščino. Že zgodaj smo odšli po jagode, našli smo jih precej, posode so bile na pol polne, ko se je nad gozdom spustila megla in začelo deževati. Naglo smo siekli proti domu, toda še preden smo prišli iz gozda, smo bili popolnoma premočeni. Doma smo se preoblekl.

17. JULIJ — Stal sem pred hišo in videl neko gospodično, ki se